Dosarul nr. 2-2494/2024
(nr. electronic a cererii: *2-24016548-12-2-12022024-1)*

H O T Ă R Î R E
în numele Legii
(dispozitivul)

17 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Lungu Cristina

Cu participarea:

Reclamantului *****
Reprezentantul pârâtului
Ministerul Justiției al RM Alexandru Vicol, în bază de procură

În lipsa:
Intervenientului accesoriu Procuratura Generală

procedura de citare față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, și

în conformitate cu prevederile art. 5 al Legii 1545/1998, art. 2007 CC, art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chișinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu

Dosarul nr. 2-2494/2024
(nr. electronic a cererii: 2-24016548-12-2-12022024-1)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat public la 17 octombrie 2024
Hotărârea integrală întocmită la 22 noiembrie 2024, în baza cererii de apel cu nr. 5.8-20790 din 18.11.2024 și recepționată de judecător fizic la 19.11.2024.

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Lungu Cristina

Cu participarea:

Reclamantului *****
Reprezentantul pârâtului
Ministerul Justiției al RM Alexandru Vicol, în bază de procură

În lipsa:
Intervenientului accesoriu Procuratura Generală

procedura de citare față de ultimul a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală,

constată:

La 09.02.24, ***** a depus acțiune în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.

Potrivit cererii depuse, reclamantul a precizat că în baza sesizării inspectorului de poliție al Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General de Poliție MAI RM Cioban Alexandr, pe 04.10.2020 Organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Comrat a pornit dosarul penal nr. 2020190433 în baza elementelor constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 2641 alin. (3) CP RM pe faptul ceea că pe 02.10.2020 ***** aflându-se la volanul vehiculului de model „Mercedes" n.î.***** în s. *****, pe str. Lenin, a fost oprit de către colaboratorii de poliție. Din cauza suspiciunii, că conducătorul fiind la volan era în stare de ebrietate, colaboratorii de poliție i-au
propus lui ***** să treacă testul pentru a depista starea de ebrietate pe alcotester, la ce ***** s-a eschivat.

Pe 24.11.2020 în cadrul prezentei cauze penale eu am fost recunoscut în calitate de bănuit în comiterea infracțiunii menționate, astfel am fost tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 2641 alin. (3) CP RM.

Pe 15.02.2021 procurorul din cadrul Procuraturii ***** Victor V. a emis Ordonanță de scoatere de sub urmărire penală și încetarea cauzei penale în baza art. 275 pct. 3 CPP RM din cauză, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, ce mi-a fost incriminată.

Însă procurorul nu i-a adus scuze oficiale în numele statului, în legătură cu faptul că eu am fost supus neîntemeiat urmăririi penale, prin ce nu a executat cerințele art. 12 alin. (1) Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Mai explică că, potrivit prevederilor art. 2036 din Codul civil al RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Reiterează că reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Iar, caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Mai explică că la determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Reiterează că potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) Legii RM nr. 1545 din 25.02.1998, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Astfel, ținând cont de cerințele legislației în vigoare, precum și de circumstanțele de fapt ale tragerii mele ilegale la răspundere penală, având în vedere faptul că în urma acțiunilor ilicite ale Organului de urmărire penală eu am fost tras ilicit la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii ușoare și am fost bănuit mai mult de două luni din 24.11.2020 până pe 15.02.2021, pe parcursul căruia el am avut retrăiri și am suferit disconfort psihologic din motiv că m-am aflat la IP Comrat și am fost audiat de către polițiști în calitate de bănuit, totodată locuiește în sat, toate rudele, prietenii și cunoscuții săi au aflat despre el această informație negativă, deoarece colaboratorii de poliție l-au oprit în satul său natal, prin ce i-a fost cauzat prejudiciu onoarei și demnității, nu i-au fost aduse scuze oficiale din numele statului, ținând cont de caracterul și gradul suferințelor psihice și fizice.

În urma tragerii sale la răspundere penală, i-a fost cauzat prejudiciul moral consecințele căruia nu pot fi înlăturate, dar care poate fi despăgubit prin compensație bănească în mărime de 30 000 de lei.

În temeiul art. 5 Legii nr. 1545 din 25.02.1998 și art. 2007 alin. (1) din Codul civil al RM, art. 39 alin. (7), art. 85 alin. (1) lit. 1), articolele 110, 119, 166 CPC RM, solicită reclamantul admiterea cererii de chemare în judecată, precum și încasarea de la pârâtul Ministerul Justiției al RM în beneficiul lui ***** 30 000 de lei în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale Organului de urmărire penală.

În proces, ***** s-a prezentat și a solicitat admitere acțiuni în volum deplin.

În proces reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Alexandru Vicol, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată prezentând referință în acest sens.

În baza demersului pârâtului, la data de 23.07.24 instanța l-a atras în proces, pentru asemenea categorii de cauze pe Procuratura Generală.

Ulterior, reprezentatul procuraturii la data de 02.08.24 a depus referință solitînd respingerea acțiunii și cu examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Procuraturii Generale.

Apreciind argumentele participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de judecată constată necesar de a respinge acțiunea din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit art. 6 din aceeași normă juridică, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui.

Potrivit art. 117 alin. (1) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 121 din CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

La caz instanța reține că acțiunea civilă a fost inițiată în temeiul Legii Republicii Moldova nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Potrivit legii sus-amintite, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială, actualmente o asemenea lege specială este Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La caz, instanța mai reține că pentru a fi întrunite condițiile de aplicabilitate a legii reținute, necesită de a fi întrunite cumulativ (minim o condiție), atât circumstanțele prevăzute de art. 6 - dreptul la repararea prejudiciului, cât și de art. 3 - cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Normele în cauză sunt indisolubile și, respectiv nu pot fi aplicate separat.

Astfel, practica dar și jurisprudența națională, (a se vedea cauza Chirică Ruslan vs Ministerul Justiției, încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021 (2ra-1635/21), care ...„Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pentru a fi întemeiate pretențiile de încasare a prejudiciului material și a celui moral în condițiile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, în primul rând acestea trebuie să fie pasibile reparării prin prisma art. 3 din lege, în condițiile respectării cumulative a dispozițiilor art. 6 al aceleiași legi”.

Or, în cazul dedus judecății, art. 6 din Legea nr.1545 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei fizice/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Astfel, unul din aceste drepturi este și scoaterea persoanei de sub urmărire penală (lit. b), art.6).

Deci, coroborând norma legală citată mai sus la circumstanțele cauzei, instanța constată că în privința reclamantului Ivan Bessarab a fost emisă ordonanță de scoatere de sub urmărire penală din 15.02.24 (f.d.9).

Potrivit probatoriului, în cazul lui ***** acțiunile de urmărire penală au fost realizate în limitele prevederilor legislației procesuale și materiale, iar pe parcursul urmăririi penale ultimul nu a prezentat careva reclamații aferent acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală și a Procuraturii manifestate prin presiune psihologică său fizică asupra sa în scopul obținerii de la acesta a declarațiilor sau eventual a recunoașterii vinovăției.

La caz, nu există o încheiere a judecătorului de instrucție sau a organului ierarhic superior, prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, pe parcursul investigării cauzei penale, ca urmarea examinării căreia se consideră vătămat intimatul.

Or, din materialele pricinii, și înscrisurile depuse de intervenient accesoriu (PG) se constată că, la 24.11.2020 ***** a fost recunoscut în calitate de bănuit, încriminându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3) din Codul penal al RM. Ulterior, prin ordonanța din 15.02.2021 emisă de Procurorul în Procuratura UT A Găgăuzia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui *****. Reieșind din circumstanțele speței, pe de o parte este cert că în privința reclamantului s-a dispus ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală.

Totuși, chiar dacă în privința reclamantului a fost emisă această ordonanță, instanța mai reține că prin prisma Legii nr. 1545, persoana are dreptul să solicite despăgubire în situația când aceasta a fost condamnată, iar ulterior în privința sa a fost emisă sentință de achitare. Anume, în astfel de situații se poate invoca că persoana a fost într-adevăr trasă la răspundere penală.

Or, potrivit normei art.50 din Codul Penal al Republicii Moldova, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Pe când, la caz, în privința reclamantului nu a fost emisă o sentință de condamnare.

Un element important de constatat este și faptul că acțiunile organului de urmărire penală de recunoaștere a reclamantului Bessarb Ivan, în calitate de bănuit din speță, nu pot fi calificate drept acțiuni de tragere ilegală la răspundere penală în sensul enunțat în art. 3 din Legea nr.1545.

Aceasta deoarece potrivit articolul 2 alin. (1) din Legea sus-indicată, identifică expres că, în sensul prezentei legi, acțiuni ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Mai mult, reieșind din art.50 din Codul penal, drept rezultat doar acțiunea de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit în condițiile statuate în art. 63 alin. (1) și art. 64 (alin. 1) din Codul de procedură penală, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică”.

Astfel, reiterând cele invocate supra, faptul că pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate, nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art.6 din Legea nr.1545, dar este necesară și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art.3, alin.(l) din aceiași lege.

Este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Or, în atare formulare a cererii, prezenta acțiune civilă este neîntemeiată, în condițiile în care, conform prevederilor enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului, ci cele constatate expres ca ilegale.

Este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept, or, dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt/au fost/ ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana. Prin urmare, instanța conchide că normele legale citate mai sus (art. 6 și art. 3 din Legea nr.1545) sunt indisolubile - nu pot fi aplicate separat.

Mai mult decît atît, organul de urmărire penală, a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în actul de sesizare, de a constata atât circumstanțele care dovedesc vinovăția, cât și cele care dezvinovățesc, precum și circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală.

Totodată, eventuala clasare a unei cauzei penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală - ci ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale.

Aceasta, deoarece organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvârșirii infracțiunilor.

La caz se impune de reținut că și cauza Draganschi împotriva României (cererea nr. 40.890/04, decizia din 18 mai 2010, §25) arată că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală,

nicio obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare.

În special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenție, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nicio aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei.

Mi reține instanța și prevederile hotărârii nr. 7 din 04.07.2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, în care se menționează că ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit și/sau învinuit sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și prin sine însăși nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum și nici nu sunt pasibile de atacare).

Or, recunoașterea persoanei în calitate de bănuit este o măsură procesuală prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică în vederea stabilirii adevărului, are un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării urmăririi penale.

Iar în vederea acționării din partea organului de urmărire penală, este suficient să existe o bănuială rezonabilă.

Deoarece, standardele de probă pentru a bănui, învinui și condamna sunt însă diferite. Standardul de probă necesar la învinuirea și condamnarea unei persoane este bineînțeles - dincolo de orice dubiu rezonabil. Gradul de certitudine al faptelor și datelor pe care se bazează procurorul pentru a bănui - e corespunzător mai mic. Bănuiala rezonabilă presupune un anumit grad de îndoială, presupunere referitor la vinovăția persoanei.

În cauza Lavrechov împotriva Cehiei (cererea nr. 57404/08, decizia din 20 iunie 2013, §50), Curtea Europeană a reiterat că achitarea unei persoane nu presupune în sine că urmărirea penală era ilegală sau viciată în alt mod. Pentru ca o persoană să fie condamnată este necesar alt standard probatoriu. Astfel, pot exista cazuri de existență de bănuială rezonabilă, dar nu și de condamnare, când se aplică standardul „dincolo de orice dubiu rezonabil”.

Din aceste considerente, pretenția privind încasarea, în beneficiul reclamantului Ivan Bessarab, a prejudiciului moral, este una nefondată.

Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate ale Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

Instanța mai notează că prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice

sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Totodată, potrivit hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Or, la caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat.

Iar toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu.

Mai mult, instanța urmează să ofere o apreciere justă a probelor, în contextul în care unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că acel cuantum al despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor (a se vedea la caz, cauza Cozimolici decizia Colegiul Penal lărgi al CSJ din 26.12.2008, dos.nr.1ra-13 59/08).

Subsecvent, reclamantul ***** a deținut doar calitatea de bănuit, pentru perioada 24.11.2020 - 15.02.2021, fapt ce nu poate justifica o pretenție de încasare a unui prejudiciului moral în cuantumul respectiv.

Instanța de asemenea precizează că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege.

Potrivit alin. (3) din articolul precitat „în toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral”.

Concluzionând cele expuse, ***** nu a fost tras la răspundere penală, nu i s-a acordat statutul de condamnat, fiind doar bănuit de comiterea infracțiuni prevăzute de art.264 alin. (3) din Codul penal al RM, în temeiul bănuielii rezonabile că a fost comisă infracțiunea.

Respectiv prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu îi sunt aplicabile.

Mai mult, reclamantul ***** a fost supus unui control legal de organele de resort ghidat de legea procesul penală în scopurile enunțate în special la art. 1, 19, 279 CPP, ingerință admisă atît în legislația națională, cât și cadrul normativ internațional, or în spiritul legii enunțate, ***** nu se poate opune acestei ingerințe atunci cînd interesul suprem al persoanei societăți și/sau al statului în sensul protejării împotriva infracțiunilor îl cere.

Astfel, în acest context, instanța constată că ***** nu poate pretinde comiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală, or, prin acțiunile sale OUP a acționat în conformitate cu legea procesual penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată și nu a comis fapte manifestare prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

Or, fiind supus controlului de profil, în rezultatul acțiunilor întreprinde de către OUP, s-a constatat că reclamantul ***** nu este pasibil tragerii la răspundere penală sau judecății din motivul că, în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, fapt care exclude temeinicia pretenției reclamantului că acesta ar fi fost tras la răspundere penală în sensul art. 50 Cod penal, iar în acest sens acțiunile OUP sub nici o condiție nu pot fi tratate drept ilicite în sensul legii nr. 1545/1998, cât și în spiritul Legii procesual penale.

Astfel constatăm că adoptarea ordonanței de scoatere nu denotă faptul, că procurorul a admis careva acțiuni ilicite, cu încălcarea normelor de drept procesual sau material, respectiv nu au existat careva intenții de a cauza reclamantului prejudiciu moral.

în context, considerăm că lipsește temeiul acordării sumei de 30.000 lei, cu titlu de prejudiciul moral, or, în speță nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a reclamantului. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

Chiar dacă prevederile art. 2007 CC, reglementează răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, și anume - prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, la caz nu se atestă că reclamantul ***** ar fi atras ilegal la răspundere penală, deoarece art. 50 CP identifică răspunderea penală ca fiind condamnare publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a

persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege, iar drept rezultat doar acțiunea de recunoașterea persoanei în calitate de bănuit/învinuit în condițiile statuate de prevederile CPP, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.

Prin urmare, ***** nu a fost tras la răspundere penală, nu i s-a acordat statutul de condamnat, fiind doar bănuit de comiterea infracțiuni prevăzute de art.264 alin. (3) din Codul penal al RM, în temeiul bănuielii rezonabile că a fost comisă infracțiunea.

Respectiv prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu îi sunt aplicabile.

***** a fost supus doar unui control legal de organele de resort ghidat de legea procesul penală în scopurile enunțate în special la art. 1, 19, 279 CPP, ingerință admisă atît în legislația națională, cât și cadrul normativ internațional, or în spiritul legii enunțate, ***** nu se poate opune acestei ingerințe atunci cînd interesul suprem al persoanei societăți și/sau al statului în sensul protejării împotriva infracțiunilor îl cere.

In acest context, se constată că ***** nu poate pretinde comiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală, or, prin acțiunile sale OUP a acționat în conformitate cu legea procesual penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată și nu a comis fapte manifestare prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

Fiind supus controlului judecătoresc, de profil, în rezultatul acțiunilor întreprinde de către OUP, s-a constatat că reclamantul ***** nu este pasibil tragerii la răspundere penală sau judecății din motivul că, în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, fapt care exclude temeinicia pretenției reclamantului că acesta ar fi fost tras la răspundere penală în sensul art. 50 Cod penal, iar în acest sens acțiunile OUP sub nici o condiție nu pot fi tratate drept ilicite în sensul legii nr. 1545/1998, cât și în spiritul Legii procesual penale.

La caz, nu poate fi imputat nici violare art. 236 din CC, așa cum o invoca reclamantul, acesta deoarece, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate ale Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

Mai mult decît atît, prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, instanța notează că noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau

la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Or, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

La caz, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat. Toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu, motiv pentru care instanța ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în sensul formulat mai sus.

Concluzionând cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 5 al Legii 1545/1998, art. 2007 CC, art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chișinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu